

IZVJEŠTAJ SA JAVNE RASPRAVE O PRIJEDLOGU ZAKONA O ZABRANI NEDOZVOLJENOG OGLAŠAVANJA

Ministarstvo ekonomije je 16. februara 2016. godine dalo na Javnu raspravu Prijedlog zakona o zabrani nedozvoljenog oglašavanja čiji tekst je objavljen na sajtu Ministarstva ekonomije i portalu e-uprave. Takođe, shodno propisanim obavezama, javni poziv za učešće u javnoj raspravi objavljen je u jednom štampanom mediju koji izlazi na teritoriji Crne Gore - dnevnom listu Pobjeda.

Svi zainteresovani subjekti pozvani su da se uključe u javnu raspravu i da tokom trajanja iste daju svoje komentare, primjedbe, prijedloge i sugestije na Prijedlog Zakona o zabrani nedozvoljenog oglašavanja, u pisanoj ili elektronskoj formi. Rok trajanja javne rasprave bio je 40 dana od dana objavlivanja javnog poziva.

Kako na Prijedlog Zakona o zabrani nedozvoljenog oglašavanja u predviđenom roku nije bilo komentara, primjedbi, prijedloga niti sugestija, time je Javna rasprava završena.

PRIJEDLOG

ZAKON O NEDOZVOLJENOM OGLAŠAVANJU

Predmet Član 1

Ovim zakonom uređuje se zaštita trgovaca i potrošača od nedozvoljenog oglašavanja, kao i druga pitanja od značaja za nedozvoljeno oglašavanje.

Oglašavanje Član 2

- (1) Oglašavanje je obavljanje kojim se preporučuje oglašivač, njegova profesionalna ili poslovna djelatnost, radi podsticanja prodaje roba, usluga i nepokretnosti.
- (2) Nedozvoljeno oglašavanje je obmanjujuće i nedozvoljeno upoređujuće oglašavanje.
- (3) Obmanjujućim oglašavanjem smatra se svako oglašavanje uključujući način predstavljanja oglašivača, čime se primalac oglasne poruke dovodi u zabludu ili je vjerovatno da će se dovesti u zabludu, kojim se može uticati na njegovo neodgovarajuće ekonomsko ponašanje, odnosno povrijediti ili mogu povrijediti interesi konkurenata.
- (4) Upoređujuće oglašavanje je oglašavanje koje direktno ili indirektno upućuje na konkurenta, odnosno na robu ili usluge koje nudi konkurent.

Primjena drugih propisa Član 3

Na oglašavanje pojedinih roba ili usluga primjenjuju se i posebni propisi kojima se zabranjuje ili ograničava oglašavanje pojedinih roba i/ili usluga u određenim medijima, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Upotreba rodno osjetljivog jezika Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Zabrana obmanjujućeg i upoređujućeg oglašavanja Član 5

- (1) Obmanjujuće oglašavanje je zabranjeno.
- (2) Upoređujuće oglašavanje je dozvoljeno samo ako ispunjava uslove iz člana 7 ovog zakona.
- (3) Za obmanjuće i nedozvoljeno upoređujuće oglašavanje, odgovoran je trgovac koji vrši oglašavanje.
- (4) U slučajevima iz člana 6 stav 1 ovog zakona, teret dokazivanja da oglašavanje nije zabranjeno je na trgovcu koji vrši oglašavanje.
- (5) Trgovac iz stava 3 ovog člana je lice koje zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje poslovne ili druge komercijalne djelatnosti.

Informacija u postupku utvrđivanja obmanjujućeg oglašavanja

Član 6

U postupku utvrđivanja obmanjujućeg oglašavanja cijene se sve karakteristike tog oglašavanja, a naročito informacije, koje se odnose na:

- karakteristike roba ili usluga, kao što su: priroda i sastav robe ili usluge, način i datum izrade robe, način i vrijeme pružanja usluge, dostupnost robe ili usluge, količina robe ili usluge, specifikacija robe ili usluge, način korišćenja, prikladnost za korišćenje u određene svrhe, sastav, podobnost za ostvarivanje cilja, geografsko ili tržišno porijeklo, rezultati koji se očekuju od upotrebe roba ili usluga, rezultati i bitni pokazatelji ispitivanja ili provjera sprovedenih na robu ili u vezi sa uslugama;
- cijenu ili način na koji je cijena obračunata i uslove pod kojima se roba isporučuje, odnosno pružaju usluge, i
- prirodu, svojstva i prava trgovca koji se oglašava, kao što su identitet, imovina, kvalifikacije, industrijska, komercijalna ili intelektualna svojina, nagrade i priznanja.

Uslovi za upoređujuće oglašavanje

Član 7

Upoređujuće oglašavanje dozvoljeno je ako:

- nije obmanjujuće u smislu člana 2 stav 3 ovog zakona i zakona kojim se uređuje zaštita potrošača;
- se upoređuje roba ili usluga kojom se zadovoljava ista potreba ili koja služi istoj namjeni;
- je roba ili usluga objektivno upoređena u pogledu jedne ili više materijalnih, bitnih, reprezentativnih i provjerljivih karakteristika, uključujući i cijenu;
- ne obezvrađuje ili omalovažava žig, trgovački naziv ili drugi znak raspoznavanja, robe, usluge, aktivnosti ili odnose konkurenata na tržištu;
- se kod proizvoda sa geografskom oznakom porijekla upoređuju proizvodi sa istom oznakom;
- ne vrši nepošteno iskorišćavanje ugleda žiga, trgovačkog naziva ili drugog znaka raspoznavanja konkurenta, ili oznake geografskog porijekla proizvoda konkurenta;
- roba ili usluga koja se oglašava ne predstavlja kao imitacija robe ili usluge koje su zaštićene žigom ili trgovačkim nazivom, i
- oglašavanje ne stvara zabunu u pogledu trgovaca, trgovca koji se oglašava i konkurenta ili između žiga, trgovačkog naziva ili drugog znaka raspoznavanja, robe ili usluge trgovca koji se oglašava i konkurenta.

Zahtjev za prekid ili zabranu oglašavanja

Član 8

(1) Lica iz člana 9 st. 1 i 2 ovog zakona, koja imaju pravni interes za kolektivnu zaštitu trgovaca (u daljem tekstu: ovlašćena lica) mogu sudu podnijeti tužbu za prestanak obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

(2) Tužba iz stava 1 ovog člana može se podnijeti protiv određenog trgovca ili grupe trgovaca iz istog privrednog sektora koji koriste ili podstiču isto ili slično obmanjujuće, odnosno nedozvoljeno upoređujuće oglašavanje, ili nosioca kodeksa čija pravila podstiču takvo oglašavanje.

Aktivna legitimacija

Član 9

(1) Tužbu iz člana 8 stav 1 ovog zakona mogu da podnesu komorska i interesna udruženja trgovaca po sopstvenoj inicijativi ili na osnovu prijave pojedinog trgovca ili grupe trgovaca.

(2) Tužbu iz člana 8 stav 1 ovog zakona mogu da podnesu i organizacije za zaštitu potrošača koje su, zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača, ovlašćene za podnošenje tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača.

(3) Ako obmanjujuće, odnosno nedozvoljeno upoređujuće oglašavanje trgovca, grupe trgovaca ili nosioca kodeksa ponašanja sa sjedištem u Crnoj Gori utiče ili može uticati na trgovce u drugoj državi članici Evropske unije, postupak iz člana 8 ovog zakona može pokrenuti i ovlašćeno lice te države.

(4) Lica iz stava 3 ovog člana ovlašćena su da pokrenu postupak iz člana 8 ovog zakona, ako su uvrštena na listu lica ovlašćenih za pokretanje postupka kolektivne zaštite trgovaca od obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

(5) U slučaju iz stava 3 ovog člana ovlašćeno lice će uz tužbu ili najkasnije na prvom ročištu za glavnu raspravu dostaviti суду dokaz da je u državi članici Evropske unije u kojoj ima sjedište ovlašćen za pokretanje postupka kolektivne zaštite trgovaca od obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

Utvrđivanje spornih činjenica

Član 10

(1) Prilikom odlučivanja o tužbi iz člana 8 ovog zakona, sud će voditi računa o opravdanim interesima svih strana u postupku a naročito o javnom interesu.

(2) Prilikom odlučivanja o tužbi iz člana 8 ovog zakona, sud neće uzimati u obzir da li je spornim oglašavanjem nekome prouzrokovana šteta, odnosno da li je vjerovatno da će nekome biti prouzrokovana šteta, kao ni da li je lice protiv kojeg se vodi postupak krivo za to što je oglašavanje obmanjujuće, odnosno što je upoređujuće oglašavanje nedozvoljeno.

(3) Sud će zahtijevati od tuženog, ako je to primjerno s obzirom na okolnosti slučaja i uzimajući u obzir opravdane interese tuženog i druge strane u postupku, da u roku od sedam dana dostavi dokaze koji potvrđuju istinitost činjeničnih navoda u oglašavanju.

(4) Ako tuženi ne dostavi tražene dokaze u roku iz stava 3 ovog člana ili ako sud utvrdi da su dostavljeni dokazi nepotpuni ili nedovoljni, smatra se da su činjenični navodi izneseni u oglašavanju neistiniti.

Odluka suda

Član 11

(1) Ako je tužba osnovana, sud će odlukom kojom usvaja tužbeni zahtjev narediti tuženom prekid obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja, odnosno zabraniti objavljivanje još uvijek neobjavljenog obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja, kao i za ubuduće zabraniti korišćenje takvog ili sličnog obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

(2) Ako usvoji tužbeni zahtjev tužioca, sud će dodatno tuženom naložiti da o svom trošku objavi cijelu ili dio odluke, ako njeno objavljivanje može doprinijeti da se ublaže ili u potpunosti otklone štetne posljedice postupanja, kao i ispravku oglašavanja kada je to primjenljivo.

Dejstvo odluke

Član 12

(1) Odluka kojom sud usvaja tužbeni zahtjev obavezuje tuženog da se i u odnosu na svakog trgovca koji nije bio stranka u postupku u budućnosti uzdrži od korišćenja istog ili sličnog obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja za koje je tom odlukom utvrđeno da je nedozvoljeno.

(2) Izvršenje sudske odluke iz stava 1 ovog člana, osim tužioca i ovlašćenih lica iz člana 9 stav 1 ovog zakona, može tražiti i svaki trgovac koji ima pravni interes.

Privremene mjere

Član 13

(1) Prije pokretanja, tokom i nakon okončanja postupka iz člana 8 stav 1 ovog zakona, sve dok odluka ne bude izvršena tužilac može sudu predložiti određivanje privremene mjere prekida ili zabrane objavljivanja obmanjujućeg ili nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

(2) Sud će odrediti privremenu mjeru ako tužilac učini vjerovatnim da je sporno oglašavanje obmanjujuće ili upoređujuće oglašavanje nedozvoljeno.

(3) Sud može utvrditi da je predlog iz stava 1 ovog člana osnovan i kad oglašavanje još nije učinjeno, ali je njegovo izvršenje izvjesno, odnosno tek predstoji.

Shodna primjena

Član 14

Ako ovim zakonom nije drukčije određeno u postupku po tužbi iz člana 8 stav 1 ovog zakona nadležni sud će shodno primjenjivati odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbeđenje i zakona kojim se uređuje zaštita potrošača.

Samostalno pokretanje postupka

Član 15

(1) Samoinicijativno pokretanje postupka iz člana 8 ovog zakona ne isključuje mogućnost dobrovoljne zaštite od obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja od strane nezavisnih organizacija, niti isključuje mogućnost da lica iz člana 8 ovog zakona pokrenu odgovarajući postupak pred tim nezavisnim organizacijama protiv trgovaca, grupe trgovaca ili nosioca kodeksa čija pravila postupanja podstiču korišćenje obmanjujućeg, odnosno nedozvoljenog upoređujućeg oglašavanja.

(2) Pokretanje postupka iz stava 1 ovog člana ne predstavlja odricanje od prava da se protiv određenog trgovca, grupe trgovaca ili nosioca kodeksa pokrene postupak iz člana 8 ovog zakona i ne predstavlja procesnu smetnju za pokretanje i vođenje tog postupka.

Odložena primjena

Član 16

Odredbe člana 9 st. 3, 4 i 5 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 17

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore."